

Opleidingsinstituut PPO

SPECIALISTISCHE OPLEIDING TOT KLINISCH PSYCHOLOOG KP2015

Cursus:	Mentaliseren Bevorderende Therapie
Data:	25 januari 2018 1, 8, 15 en 22 februari 2018 8, 13,22 en 29 maart 2018 5 april 2018
Tijden:	14:00 – 17:00 uur
Hoofddocent:	Drs. Zwaan A. Lucas Klinisch psycholoog/psychotherapeut MBT therapeut, MBT supervisor Lid VPeP, VKP, NVP en NVGP Supervisor, leertherapeut en opleider VCgP Werkzaam als klinisch psycholoog en MBT therapeut bij PsyQ persoonlijkheidsproblematiek Groningen, Lentis. Werkzaam als MBT supervisor in eigen praktijk Emergetz.
Docenten:	Drs. Jelle Schutte Klinisch psycholoog/psychotherapeut Werkzaam als klinisch psycholoog en MBT therapeut bij PsyQ
Opleidings- coördinator KP/PT:	mw. drs. S.M. Mook
Toetsing:	Casusinbreng Aanwezigheid Casusconceptualisatie
Inhaalopdracht:	Bij het niet beantwoorden aan de norm van 100% aanwezigheid: compensatieopdracht van de cursuscoördinator i.o.m. hoofddocent Bij meer dan 20% verzuim komt de cursist niet meer in aanmerking voor een bewijs van deelname

Literatuur:

Aan te schaffen literatuur:

Mentalization-based treatment for personality disorders; a practical guide

Anthony Bateman en Peter Fonagy

ISBN 978-0-19-9680375

Oxford University Press, 2016

Handbook of mentalizing in mental health practice

Bateman en P. Fonagy

ISBN: 798-1-58562-372-3

American psychiatric publishing, inc.

Overige literatuur staat op nestor

Let op: om vooraf kennis van te nemen:

Neem gedurende de gehele cursus een casus uit je huidige of eerdere praktijk in gedachte. Het moet gaan om een patiënt met ernstige persoonlijkheidsproblematiek (cluster B) Elke week wordt gevraagd om een aantal vragen over deze casus te beantwoorden. Aan het einde van de cursus lever je deze vragen in in de vorm van een dynamische formulering

(zie bijlage pagina 7). Dit is tevens de eindopdracht.

Zitting: 1

Datum: 25 januari 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Wat is mentaliseren?

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Neem op papier een casus op papier mee met de volgende informatie

Geslacht

Leeftijd

Beschrijvende diagnose

DSM diagnose

Beantwoord de volgende 3 vragen op papier

- 1) Beschrijf waaraan je merkt dat deze persoon gebrekkig mentaliseert.
- 2) Beschrijf een situatie waarin deze persoon in de "psychisch equivalent modus" was
- 3) Beschrijf een situatie waarin deze persoon in de "alsof" (pretend) modus was.

Zitting: 2

Datum: 1 februari 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Dimensies in mentaliseren
Structuur in MBT behandelprogramma's

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Beantwoord de volgende vragen over je casus:

1a) Mentaliseert je patiënt vooral cognitief of affectief. Licht toe.

1b) Kan je patiënt beter over zichzelf mentaliseren of beter over anderen? Licht toe

1c) Kan je patiënt beter intern of extern mentaliseren? Licht toe

2) Beschrijf een voorbeeld van waarin je merkte dat de epistemic distrust van de patiënt opspeelde. Wat had je kunnen doen om dat te verminderen?

Zitting: 3

Datum: 8 februari 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Uitgangspunten en therapeutische houding

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Beantwoord de volgende vragen over je casus

Welke factoren hebben bijgedragen aan het ontstaan van hechtingsproblemen?

Welke invloed heeft eventueel trauma gehad?

Is er bij je patiënt(e) sprake van een alien self? Hoe is dat denk je ontstaan?

Hoe reguleert jouw patiënt emoties als hij of zij alleen is? (denk aan schadelijke en impulsieve gedragingen?)

Hoe reguleert de patiënt emoties in interactie met anderen (denk aan relaties verbreken, afhankelijk opstellen, theatraal groter maken, narcistisch devalueren etc.)

Zitting: 4

Datum: 15 februari 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Interventies: Steun, Empathie en Valideren

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Beantwoord de volgende vragen over je casus:

Bedenk hoe en op welk moment je deze patiënt het beste zou kunnen steunen en valideren. Wat verlaagt de spanning?

Zitting: 5

Datum: 22 februari 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Interventies: onderzoeken, affect focus en challenge

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Beantwoord de volgende vragen over de casus:

Beschrijf een uitspraak of situatie met je patiënt waarin je zou kiezen voor verduidelijkende vragen stellen. Beschrijf ook situaties waarin je zou kiezen voor affect focus en een challenge. Beschrijf bij iedere interventie hoe jij dat zou doen.

Zitting: 6

Datum: 8 maart 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Mentaliseren in de relatie

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Zitting: 7

Datum: 15 maart 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Mentaliseren in de relatie

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Beschrijf een voorbeeld waarin je patiënt iets opliep in het contact met jou. Beschrijf in 6 stappen wat je interventies zijn (je mag er uitgaan dat je patiënt reageert op iedere stap!)

Zitting: 8

Datum: 22 maart 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Groepstherapie en MBT

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Beschrijf een interactioneel patroon wat jou patiënt in een groepstherapie zou kunnen herhalen.

Bijv. Patiënt is vaak buitengesloten geweest -> Patiënt stelt zich passief agressief af-> Groepsgenoten reageren afwijzend-> Patiënt voelt zich opnieuw buiten gesloten. Bedenk een groepsinterventie die dit patroon zou kunnen doorbreken.

Zitting: 9

Datum: 29 maart 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: MBT en Groepstherapie

Huiswerkopdracht:

Literatuur bestuderen

Beschrijf voor jouw patiënt tegen welke commitmentproblemen of valkuilen hij of zij aan kan lopen in een MBT groepstherapie. Hoe zou je die tegen kunnen gaan.

Zitting: 10

Datum: 5 april 2018

Tijd: 14.00-17.00 uur

Doelstelling: Evidence van en onderzoek naar MBT behandelprogramma's
Integratie, losse eindjes en evaluatie

Eindopdracht.

Schrijf een dynamische formulering van een patiënt uit je huidige of eerdere praktijk met ernstige persoonlijkheidsproblematiek (borderline, narcistisch, antisociaal).

Beantwoord daarin de volgende vragen (richtlijn 2-4 A4)

Geslacht

Leeftijd

Beschrijvende diagnose

DSM diagnose

Beschrijf waaraan je merkt dat deze persoon gebrekkig mentaliseert.

Beschrijf een situatie waarin deze persoon in de “psychisch equivalent modus” was

Beschrijf een situatie waarin deze persoon in de “alsof” (pretend) modus was

Beschrijf een situatie waarin deze persoon in de teleologische modus was

Mentaliseert je patiënt vooral cognitief of affectief. Licht toe.

Kan je patiënt beter over zichzelf mentaliseren of beter over anderen? Licht toe

Kan je patiënt beter intern of extern mentaliseren? Licht toe

Beschrijf een voorbeeld van waarin je merkte dat de epistemic distrust van de patiënt opspeelde.

Wat had je kunnen doen om dat te verminderen?

Welke factoren hebben bijgedragen aan het ontstaan van hechtingsproblemen?

Welke invloed heeft eventueel trauma gehad?

Is er bij je patiënt(e) sprake van een alien self? Hoe is dat denk je ontstaan?

Hoe reguleert jouw patiënt emoties als hij of zij alleen is? (denk aan schadelijke en impulsieve gedragingen?)

Hoe reguleert de patiënt emoties in interactie met anderen (denk aan relaties verbreken, afhankelijk opstellen, theatraal groter maken, narcistisch devalueren etc.)

Bedenk hoe en op welk moment je deze patiënt het beste zou kunnen steunen en valideren. Wat verlaagt de spanning?

Beschrijf een uitspraak of situatie met je patiënt waarin je zou kiezen voor verduidelijkende vragen stellen. Beschrijf ook situaties waarin je zou kiezen voor affect focus en een challenge. Beschrijf bij iedere interventie hoe jij dat zou doen.

Beschrijf een interactioneel patroon wat jou patiënt in een groepstherapie zou kunnen herhalen.

Beschrijf voor jouw patiënt tegen welke commitmentproblemen hij of zij aan kan lopen in een MBT groepstherapie. Hoe zou je die tegen kunnen gaan.